

مولتی تروما

تحت نظارت معاون آموزش مرکز آموزشی درمانی بیمارستان امام خمینی (ره)

اقای دکتر بابک چوبی انزلی

تهیه و تنظیم: سودا سلیمانی اقدام

سال تهیه: بهار ۱۴۰۳

منبع: پرونرسودارت داخلی جراحی

در صورت داشتن زخم در طول ۱ تا ۲ هفته آینده سعی کنید به محل آسیب ضربه وارد نشود. بخیه های صورت ۷ روز و اندام ها معمولا ۱۳ تا ۱۴ روز بعد کشیده می شوند. خارش خفیف و ترشحات مختصر زرد رنگ در روزهای اول طبیعی است. در صورت نیاز به تعویض پانسمان زمان و روش آن هنگام ترخیص به شما یادآوری میشود.

در صورت داشتن آتل یا گچ اگر در نواحی که استخوان به سطح پوست نزدیکتر است مانند مچ دست، آرنج و قوزک پا، پشت پا یا کشکک زانو که در گچ قرار دارند درد شدید یا بوی تعفن یا ترشحات دیدید سریعا به پزشک مراجعه نمایید. اگر عضو گچ گرفته شده تغییر رنگ داد، قرمز، کبود، رنگ پریده شد یا گزگز یا بی حس شد سریعا به پزشک مراجعه کنید. برای جلوگیری از تورم عضو آن را کمی بالاتر از سطح بدن قرار دهید.

اگر بیمار شما هوشیاری ندارد برای جلوگیری از زخم بستر هر ۳ ساعت یکبار بیمار را تغییر وضعیت دهید. موقع جا به جایی بیمار را روی ملافه نکشید. جهت جلوگیری از خشکی پوست از نرم کننده های پوست در نقاط سالم بدن جهت جلوگیری از خشکی پوست استفاده کنید.

زمان مراجعه به مرکز درمانی :

مهم است که تشخیص دهید چه زمانی یک تروما میتواند در خانه درمان شود و چه زمانی باید به پزشک مراجعه کنید یا از اورژانس ۱۱۵ کمک بخواهید. علامت های مهمی که باید به آن ها توجه کرد، عبارتند از :

- * هرگونه ضعف، بی حسی، گزگز، فلج یا تغییر وضعیت حسی حرکتی در اندام ها
- * هرگونه درد، تورم یا تغییر شکل در محل وارد شدن تروما
- * هرگونه بیهوشی مختصر یا طولانی پس از آسیب
- * خارج شدن مایعی روشن از بینی یا گوش ها
- * هر علامتی از آسیب یا شکستگی جمجمه
- * هرگونه مشکل در سخن گفتن، حس بینایی و تعادل
- * هر نوع خونریزی وسیع یا غیر قابل کنترل
- * هر نوع کبودی در سر، صورت یا قفسه سینه
- * افزایش غیر قابل توجهیه دور سر در نوزادان
- * هر نوع آسیب به سر، گردن یا ستون فقرات
- * هرگونه تروما و آسیب همراه با تهوع و استفراغ
- * هر نوع سقوط از ارتفاع
- * تروما بدنبال تصادفات

مراقبت های پس از ترخیص :

- در صورت تغییر در سطح هوشیاری، بی قراری، آشفته گی ذهنی، سریعا به مرکز درمانی مراجعه نمایید.
- توصیه به مصرف مواد پرفیبر مانند سبزیجات، غلات سبوس دار و مایعات جهت جلوگیری از یبوست
- لزوم داشتن دوره های منظم فعالیت و استراحت
- مصرف منظم داروها تا بهبودی کامل
- استراحت در منزل و قرار گرفتن بدن در وضعیت مناسب طبق دستور پزشک

مولتی تروما چیست؟

هر نوع ضربه، جراحت، آسیب و حادثه وارد شده که در اثر افزایش انرژی ورودی به بدن ایجاد می شود در علم پزشکی، تروما محسوب می شود. این انرژی ممکن است از نوع ضربه ای، مکانیکی، حرارتی (سوختگی)، شیمیایی یا انواع دیگر باشد. اهمیت تفاوت اینکه تروما براساس عوامل بیرونی و خارج از بدن اتفاق افتاده است و یا عامل تروما به صورت درونی بوده و بر اثر یک بیماری است دو مبحث بسیار مهم است که در اورژانس و فوریت های پزشکی مشخص می شود، مثلاً در برخورد با بیمار دچار سنکوپ یا شوک، اگر عامل شوک یک نوع بیماری باشد، امدادگر به راحتی می تواند اقدام به جابجایی بیمار کند ولی در شرایط تروما، به علت وجود احتمال آسیب های شدید مانند قطع نخاع، هر نوع جابجایی و حرکت بیمار بدون حمایت و ثابت نمودن اندام های متحرک و اندام های آسیب دیده توسط اشخاص نا وارد ممنوع است.

آسیب های سر :

مغز از بافت نرم تشکیل شده و توسط جمجمه در یک چارچوب استخوانی و محکم محافظت می شود. این جمجمه در ضربه های سبک می تواند از آسیب جلوگیری کند، اما اگر نیرو های وارد شده شدیدتر باشند مانند سقوط از ارتفاع روی سر یا ضربه پر قدرت به سر، ممکن است جمجمه دچار شکستگی یا ترک شود. آسیب مغزی زمانی اتفاق می افتد که مغز در داخل جمجمه به شدت تکان می خورد، در نتیجه مغز دچار خونریزی، تورم یا کوفتگی می شود. در این موارد می توان علائم زیر را در فرد مشاهده نمود:

* کاهش هوشیاری که اغلب با گذشت زمان بدتر می شود.

* سنگینی شدید سر یا سر درد کوبنده.

* از دست دادن حافظه کوتاه مدت (بیمار زمان حادثه یا قبل از آن را به یاد نمی آورد).

* تاری دید یا دوبینی

* تهوع یا استفراغ

* از دست دادن تعادل

* تغییر حس در اندام ها

آسیب های نخاع و سقوط :

آسیب های نخاع ممکن است با هر نیروی قوی وارد به سر، پشت یا قفسه سینه ایجاد شود. در فردی که از یک ارتفاع سقوط می کند، تحت شرایط مختلف احتمال آسیب به نخاع وجود دارد. آسیب های وارد شده به نخاع، اغلب با آسیب سر همراه هستند. بنابراین هنگام مواجهه با فرد دچار آسیب به سر باید آسیب به نخاع هم در نظر گرفته شود. در این موارد ممکن است علائم زیر مشاهده شود :

* درد در نواحی سر ، گردن یا ستون فقرات

* از دست دادن حرکت در دست ها یا پاها

* تغییر حس، سوزن سوزن شدن یا بی حسی انگشتان دست یا پا

* سرگیجه و از دست دادن تعادل بدن

* زخم، کبودی یا درد در ستون فقرات

* کاهش هوشیاری

آسیب های استخوان:

اگر نیرویی به استخوان وارد شده و بیش از حد تحمل آن بوده و بتواند شکل استخوان را تغییر دهد، می گوئیم شکستگی ایجاد شده است. گاهی شکستگی همراه با تغییر شکل استخوان بوده و بسیار واضح است. در این حالت، استخوان میتواند پوست را پاره کرده و بیرون زده شود یا بدون آسیب پوست، فقط در ظاهر اندام تغییر شکل مشاهده می شود. اما گاهی شدت ضربه وارده به حدی است که موجب خرد شدن استخوان می شود یا شدت ضربه کمتر بوده و فقط یک ترک مویی در استخوان ایجاد میکند. علائم و نشانه های این آسیب ها شامل موارد زیر است:

* درد (شدید یا متوسط که به محل و نوع آسیب بستگی دارد)

* تغییر شکل ناحیه آسیب دیده هنگام مقایسه با سمت سالم

* از دست دادن عملکرد حسی و حرکتی طبیعی در قسمت آسیب دیده

* احساس ساییدگی استخوان های تکه تکه شده زیر پوست

* ایجاد زخم در صورت شکستگی باز

* تغییر رنگ پوست یا کبودی

* تورم